

Fekete cserepek

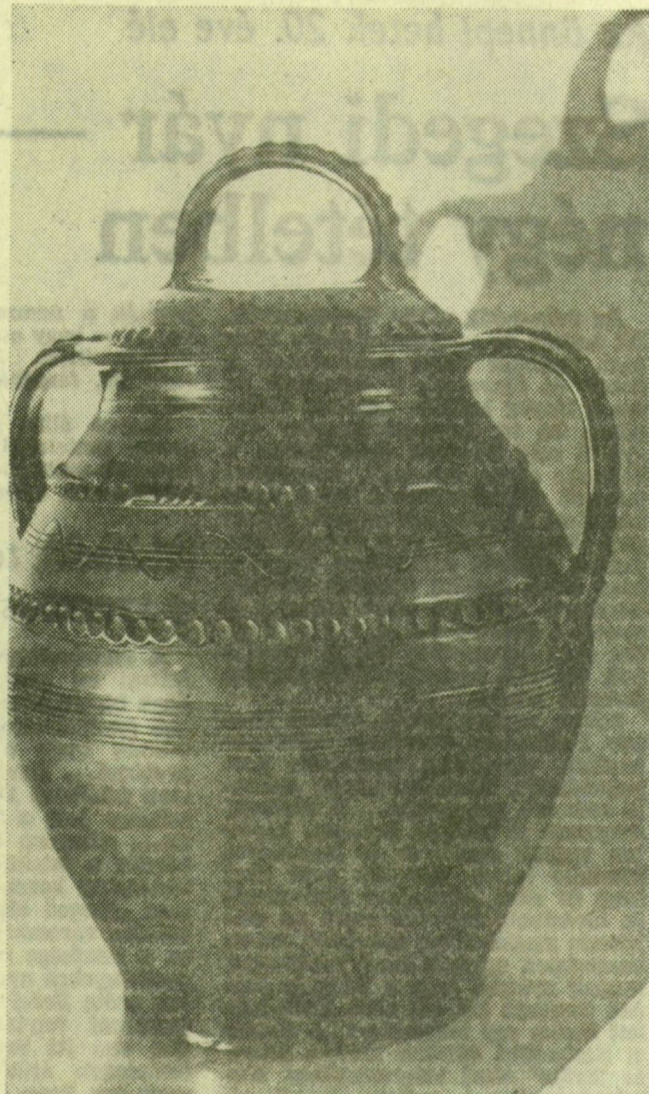
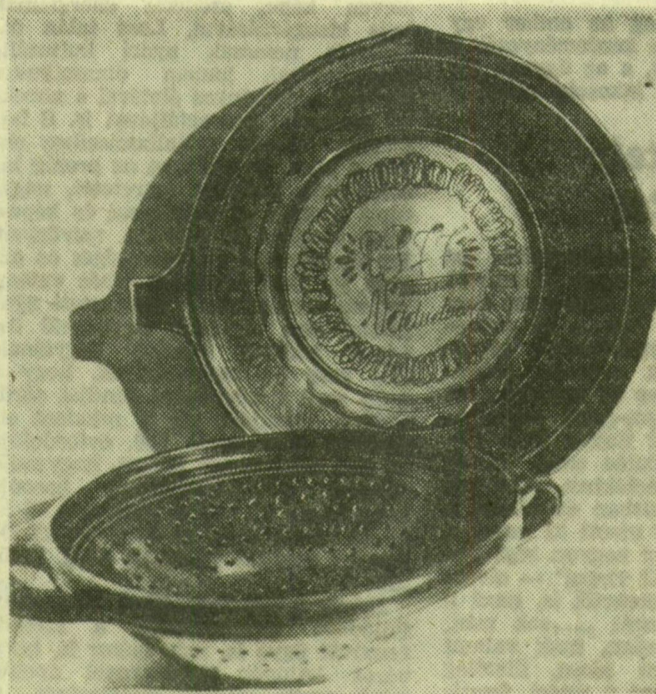
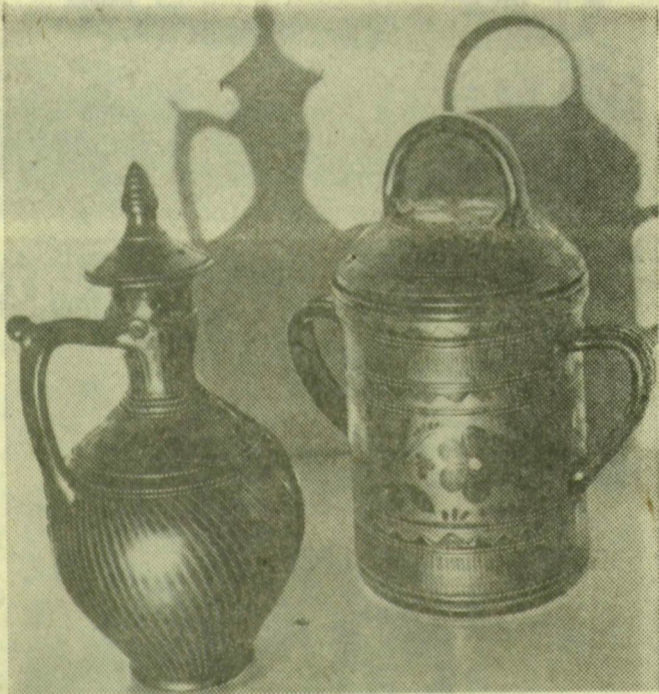
„Végy egy darab jól előkészített nádudvari agyagot. Lábbal hajtott korongon húzd fel a kívánt formát. Mikor bőrkeménységűre száradt,

pacsmagold be kis posztódarabbal az edény falát növényi olaj, petróleum, víz és szesz keverékével. Ha a felvitt massa kissé megkeményedett, töröld le a felesleget. Sikáláshoz használj kis kavicsdarabot, tompa hegyével rajzold a mintákat az edény falába. Díszítheted véséssel, ujjhegy-benymással is. Írd be a neved és a készítés évszámát. A díszített edényeket úgy rakd kemencébe, hogy ne érjenek egymáshoz. A mélyfeketére égett edényeken a sikálós díszítés helyén

acélos zsírfénnyel emelkednek ki a minták...”

Az eredményről mindenki meggyőződhet ifj. Fazekas Lajos népi iparművész szép kiállításán a Juhász Gyula művelődési központ nagytermében. A nádudvari agyagművesség legnemesebb hagyományának folytatója a Fazekas család, melynek egyik fiatal tagja ifj. Fazekas Lajos. A régi népi kultúra továbbbontásán dolgozik. Változatos formák és megújuló díszítmények kerülnek ki kemencéjéből.

Ács S. Sándor felvétele

Megyei utazások

Körös-torok

Hatszáz kilométer víz, kétszer hatszáz kilométer part, fűzfanyárfaterdő, agyagos, magas part, lapos homokpadok és megint agyag: Tisza. Ha valaki végigutazik a szőke folyó mentén a szovjet határtól a jugoszláv határig, csalogatva veszi tudomásul, milyen kevés a valódi fürdőhely az élő Tisza partján, s milyen ritka az a szerencsés találkozás, ahol a természet bőkezűsége és az ember leleményessége folytán jó strand, idegnyugtató üdülőhely született. A Felső-Tiszán Vásárosnaménynál Gergelyugor-nya durvahomokos strandja (itt forgatták a nagy sikerű Sodrásban című filmet) az aszútermő hegyekkel átellenben a tokaji, Szolnok megyében a Tiszapüspöki strandok, Bács-Kiskunban Tiszakécske és megyénkben Csongrád — két folyó találkozásánál Körös-torok: így ismerik ott, Szegeden, Békéscsabán, Budapesten és szerte az országban, határainkon túl is. Alig több, mint másfél kilométer partszakasz, s alig laposabb, szebb, mint jó néhány helyen a folyó hosszában, ahol a sáron, szunyogon kívül csak az elszánt horgászok fordulnak elő...

A szegediek Mekkája, mondom ismerősömmek, ki kétkedve rázza a fejét, mondván, aki itt a vízre kíváncsi, kimegy a sétatúra, aki meg fürödni, evezni is akar, jegyet vált a partfürdőre, vagy leballag a híd lábához — a potyastrandra. Minek ahhoz ennyit utazni?

Csak hogy a „Potya” túl vad, a partfürdő meg túl civilizált a Körös-torokhoz képest.

Az áradó vízbe lankásan alábukó homokparton gyerekek, felnőttek lubickolnak. Fürödni ugyan (az áradás miatt) „hatóságilag tilos”, de hát derékig ér a víz, bizony ezt nem lehet kihagyni. S egyébként is, ők nem „hatóságilag” fürödnek. Csak úgy. De úgy aztán boldogan. Az üdülősor vendégei, Kiss Imréné Szegedről „törzsvendég” itt. A Tisza Búrtorgyár üdülőjében tölti a vakációt, Kócsó István osztályvezető pedig a ZÖLDERT üdülő vendége családotól — ugyancsak Szegedről. Nagyobbik fiával, a másodikos Pistivel épp horgászik. Árad a folyó, nem kap a hal.

— Mi lesz az ebéd?

— Nem halászlé, az már biztos.

A vállalati üdülők hosszú sorát a csongrádi városi tanács kempingje követi. A vendégekönny és a recepciós ívek tanúsága szerint a harmínckét faház és a sátorhelyek teljes „nagyüzemben” vannak, amióta a víz elvonult.

— Tévedés! Már előbb is megkezdődött a vendéglátás — mondja Ormos Lajos, a városi tanács üdülési és idegenforgalmi részlegének vezetője. — Még félméteres víz állt a kempingben júniusban, de már itt üdültek a budapesti diákok, Gimnazisták.

— Vízben?

— Faházakban. Évről évre elvitte ugyanis a víz, ezért kitaláltuk (az én ötletem volt), hogy pontonokra építjük a lakóépületeket, így aztán jöhet a víz. Felémeli, és lebeg a faház, míg el nem vonul az ár.

— Hogyan közlekedtek a táborlakók?

— Csónakon. Én szállítottam őket háztól házig.

— Mint Velencében?

— A gyerekeknek olyan élmény volt. Ezt élvezték a legjobban.

Azt csak később mondja el Ormos Lajos, hogy a tanács fejlesztésre és fenntartásra 1978-ban 1 millió 464 ezer forintot tervezett, és a hosszan tartó magas vízállás igen sok gondot okozott. Itt is elvitte a több ezer forintot érő fűmagot. Kétszer fűvesítették a zöldterületet (hogy zöld legyen), lassabban haladtak a karbantartási, fenntartási munkákkal. Miután az egész Körös-torok a városi tanácsra van bízva, főhet a feje a városfejlesztési üzem dolgozóinak. Most is — az üdülési szezon kellős közepén — ott ék-

telenkednek a pocsolótól bűzlő, szeméttel megrakott egykori kubikgödörök. Leccapolni nem tudják, várják, hogy kiszáradjanak — akkor jó játszótér, focipálya lesz belőlük. Most meg „termelik” a szunyogot...

Jönnek a vendégek. Buchkolcz György gondnok a hét végén hajnali három óta talpon van, s most este nyolckor a kanizsai vendégeket fogadja. Törzsvendégek Jugoszláviából. De a kanizsai Bite Istvánékon kívül (akik minden évben egy hónapot töltenek a Körös-torokban) Heinz Kőnig az NSZK-ból, Csida Sándor Budapestről vagy Cathrin Guillaume Párizsból (asszonynevén Borbély Endréné) ugyancsak évről évre visszatérő vendégek. A kényelmes házak, az egymást érő vendéglők, no és a Tisza-part garancia arra: mindig érdemes visszajönni. Mindenkinek?...

Visszaadom a bérelt csónakot, megyek zuhanyozni. Majd agyonüt a vízszugár. Reggel még permetszerűen hullt rám, rózsából spriccelve. Hol a zuhanyrózsa?

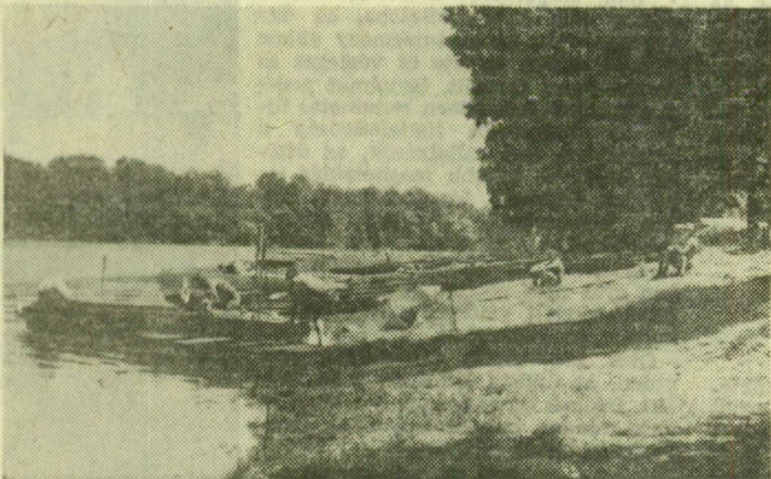
— Ellopták — mondja Buchkolcz György savanyú képpel, hogy lám, minden jóban van valami rossz.

— Véletlen?

— Nem. Ez nem az első eset, (hogy utolsó-e, azt csak emlémem) és sajnos eltűnt már innen csaptelep, boyleralkatrész, s ha ritkábban is, de ágynemű, pokróc is. Mit csinálunk, gyanúsítuk a vendéget? Nem lehet. Nálunk senki sem lop.

Megyünk ebédelni, a magunk főzte halászlét enni, kanalunk meg nincs. Kérek az egyik Békés megyei vendégtől. Felirat villan a szemembe: Bcs. VV. Ez azt jelenti: Békéscsabai Vendéglátó Vállalat. Hm....

IGRICZI ZSIGMOND

Weöres Sándor:

Behavazott falusi házak

Ernyedten tartva terhüket alusznak a tanyák.

Mit álmodnak a hó alatt?

Sár-szikkasztó tavaszi szellőt, rügyet, csirát, bimbót, virágot —

Körülugatják mind a kutyák:

A háztető szalmája gabonát nem terem soha többé, tavasz, nyár ugyan éleszi, hiába —

Mégis, csakazértis, vagyakoznak a télvégi sugárra.

Tandori Dezső:

Május egy párizsi külvárosban

Április harmincadikán érkezünk. Két éve, ennek két éve. És hajnalig járkáltunk a Diáknegyedben. A külvárosból már a másnap hajnali csendet ismertük meg elsőül. Még nem világosodott. Egy sárga moziépület neonreklámja zümmögött, és a bontásra ítélt szemközti házban meghallottuk a rigót. Utána megint elaludt. Elaludtunk. A rigók éjszaka is gyakran rakedzik; vagy legalább zendítenek egy-két futamot. Hamar eltelt az idő. Akkor, az első éjszaka, a végtelen idő volt. És másnap, vagyis aznap, a fagyolyók. Már délután. Valahol ott. Nem tisztázódtak a helyviszonyok; valahol ott, és azután is, másutt. A breton parton; meg egy hasonló játékot játszóttak, rájöttünk, Dalmáciában, a poros és jellegtelen pálmák alatt a kuglipálya heijén. Mindegy, pontosan mik voltak a játékszabályok. Ez a fagyolyós hajfőtőjáték, nagyjából, világosra ugyanolyan szabályok szerint zajlik. A célja ugyanaz. És nemcsak azt éreztem, már a breton parton, de a párizsi külvárosban csak úgy, nemcsak azt, hogy kívül állok, nem, ezt a legkevésbé, persze, arcom rossz színészarc, amatőr érdeklődés ült rajta, ahogy pedig úgy éreztem, zavar nélkül vállallhatom a magam játékait, szisztémáját; ezek itt rokonaim.

Mezey Katalin:

Elemeinkből

egy asszony aki pendelyünket látta kis gyermekek ki voltunk gyermeke követ télet rá ami nem virágzik s konzervdobozban hordja a vizet

a városban már nem futkos a lába a Hévíz utca úvege mögött nárcisz csokorraj temetői sárban fekszik a juhar karmai között